

İSPANYADAKI SON VAZİYET:

Cumhuriyetçi Ordunun Motörlü Kıtaları da Fransaya Geçti.

Bugünlerde Bir Mütareke Bekleniyor. Harp Malzemesi 18 nci Kolordunun Himayesinde Fransaya Kısa Yoldan Nakledilmektedir.

Ahlâk Düşkünleri

Anırlarca, Osmanlı imparatorluğunun, yıllarca meşrutiyetin bahtını ellerinde tutmuş iki yüzlülerden eski deyimiyle, mürâilerden bahsetmek istiyorum.

Bunlar, cumhuriyetten önceki çağlarda bol bol yetmişen tiplerdi.

Bu iki yüzlülerin içleri başka, dışları gene başka idi.

Dindar görünürlerdi, dinsizlikte epleri yoktu

Doğruluğu kendilerinden başkasına mal etmezlerdi; hırızlıkta biricik idiler.

Ahlâkı kimsese vermezlerdi, ahlâksızlık örneği idiler.

Bu dinsiz dindarların iç yüzünü; şâir (Ruhî Bağdadî) bütün çıplaklığıyla ortaya koyar. (1)

Bu bayağı mahîlikler, ellerinde tesbih, koyunlarında mushaf, sünnet üzere kesilmiş bıyık ve sakallarıyla; adliye, şeyhisâm kapılarında dolayır dururlardı.

Müpteri bulunca, bir beş

[1] Vardım seheri taâî [*] için mesceide nagâh

Gördüm oturur, halka olup bir nice gümrak

Girmiş kimsi vahdete, almuş ele tesbih

Her birisinin virdi zeba ni çili; pencah [**]

Dedim, ne sayarsız, ne alırsız, ne satarsız

Kâsla dilinizde ne nebi var ve ne huda Allah

D. di birisi, şehrimizin hâkim vakti

Hayretmek için halka gelur mesceide hergâh

Ihsanı ya pencah ya çil dir fukaraya

Sabreyle ki demdir gele ol mir felek e. h

Geldikleri mesceide bildim ne içindir

Yüz döndürüp andan dedim ey kabm olun agâh

Kim sizden trağ oldu ise hakka yakındır

Zira sizden trağ oldu ise hakka yakındır

Zira ki dalâlet yoludur tultuğunuz rah

Ruhi Bağdadî divanı; S. 76 77

[*] Sabah namazı

[**] Para

(Sonu üçüncü sayfada)

Mahmul Esal Bozkurt

Frankist Askerler

Londra, 9 (Radyo) — Cumhuriyetçi İspanyanın ikinci kolordusunun motörlü kıtaları Fransız hududunu geçmiştir. Ayrıca 30 mitralyöz, 6 tank da Fransaya girmiştir.

Verilen malûmata göre müteharrik malzemenin Fransaya geçmesinde daha kısa yol takip edilmektedir.

Cumhuriyetçi orduya aid bütün malzeme yavaş yavaş çekilmekte olan 18 nci kolordunun himayesinde Fransaya naklolunmaktadır.

Son günlerde 80 bin mültecî ve millî Fransız topraklarına geçmiştir. 22 Bin hasta ve yaralı da hastahanelere yatırılmıştır.

18 nci kolordunun yerleştiği nehir kenarı son müdafaa hattını teşkil etmektedir.

Fransaya geçen İspanya cumhurreisinin hassa alayından 10 kişi aileleriyle birlikte Frankist İspanyaya gitmektedir.

Bu günlerde bir mütareke yapılacağı da tahmin edilmektedir.

Filistin Konferansı..

Konferans Toplanamadı Dün Yahudi Heyeti Makdonald Ve Lord Halifaksla görüştü.

Lord Halifaks

Londra, 9 (Radyo) — Filistin konferansı münasebetiyle gelen Yahudi heyeti üç defa olarak bugün Makdonald ve Lord Halifaksla görüşmüştür.

Yahudi heyeti reisi iki saat kadar süren noktina-zararı

Görüşmelerden sonra tebliğ neşredilmemiştir. Görüşmelere cuma günü de devam edilecektir.

İngiliz hükümeti ile Araplar arasında da bugün saat 18 de görüşmeler yapılması kararlaştırılmıştır.

Londra, 9 (Radyo) — Yuvarlak masa konferansı, milliyetperverlerle mutedil Araplar arasında baş gösteren ihtilâf yüzünden bugün hiç toplanamamıştır.

Müstemlekeler nazarı Maklum Makdonald, iki taraf arasındaki soğukluğu ortadan kaldırmak için bugün sondeklar yapmıştır.

Alâkadar mehafil, daha açılır açılmaz müşkilâta uğrıyan yuvarlak masa konferansının neticesinden umidsiz olduklarını bildirmişlerdir. Geç vakit, üç seri halinde müzakerelere devam edile-

Mebus İntihabı Ve Müstakil Mebusluklar.

Ankara, 9 (Hususi) — Parti Genel Sekreterliği önümüzdeki mebus intihabında intihap kanunu mucibince vilâyetlerin çıkaracağı mebus adedine göre C. H. Partisine namzed gösterileceğini bildirmektedir.

Ancak birkaç vilâyette bunun haricinde müstakil namzed seçilmesine imkân vermek için noksan namzed gösterilecektir. Bunun haricinde yapılan neşriyat hiç bir esasa istinad etmemektedir.

Bu Yıl 158 Halkevi Daha Açılıyor.

Ankara, 9 (A.A.) — C. H. Partisi Genyönetkuru bu yıl 158 Halkevi daha açmağa karar vermiş.

Yeni Halkevleri Ankara Halkevinde 14 şubat 939 Pazar günü Başbakan ve C. H. Partisi Genyönetkuru Başkan Vekili Doktor Refik Saydamın bir nutku ile açılacaktır.

Ankara Halkevi fotoğraf müsabakası açtı.

Ankara, 9 (Hususi) — Ankara Halkevi bütün memleketi alâkadar eden bir fotoğraf müsabakası açmıştır.

Memleket manzaralarına dair sanatkâraneye çekilmiş olan fotoğraflar 7 marta kadar kabul edilecektir.

Bir heyet tarafından bu fotoğraflar tedkik edilecek ve beğenilenlerden birinciye 50, ikinciye 25, üçüncü 20, dördüncüye 15, beşinciye 10 lira verilecektir.

Tramvay ve tünel şirketlerini satın alma mukavelesi imzalandı.

Ankara, 9 (A.A.) — İstanbul tramvay ve tünel şirketlerinin hükümet tarafından satın alınması hakkındaki mukavele dün akşam Nafia Vekâletinde merasimle şirket delegesi tarafından imzalanmıştır.

GENGİZ HAN «TÜRKDİLİ» NİN TEFRİKASI YAKINDA.

lebilme imkânı araştırılmıştır.

Yuvarlak masa konferansının İngiltereye beş yüz bin sterline mal olduğu alâkadarlarca tesbit edilmiştir.

Çemberlâynın Nutku: Romada Asabiyet Uyandırdı

İtalyan gazeteleri, bu vaziyet bizi istediklerimizden vaz geçiremez, diyor.

Paris, 9 (Radyo) — Fransız matbuatı, Çemberlâynın Avam kamarasındaki beyanatını alâka ile karşıladı. Matbuat bu beyanâtın sulhun muhafazası için yerinde olduğunu beyanda mütefiktir.

Pöti Pariziyen diyor ki: «Çemberlâyn, bugüne kadar bu derece katı beyanatta bulunmamıştır. Bu beyanât, İngiltere ile Fransanın her zaman beraber olduğunu ortaya koymuştur. Çünkü tehlike harpten evvel gelmektedir. İngiltere yalnız harp zamanında değil, tehlike ânında da Fransanın yanındadır.»

Popüler yazıyor: «Artık İngilterenin vaziyetinde şüphesiz kalmamıştır. Fransada hiçbir ferd, İngiltereden şüphesiz edemez. B. Çemberlâynın beyanâtı yeni bir teslimiyet hâdisesini haklı göstermek istiyecek hareketlere mükemmel bir cevaptır.»

Taymısın askeri muhabiri de, bir harp takdirinde İngilterenin Fransaya asker göndermek imkânlarını tedkik etmektedir. Muharrir, bu yazısında bu yardımın çok müşkül olacağına işaret etmekte ve bazı tavsiyelerde bulunmaktadır.

Çemberlâynın beyanâtı, Amerika efkârı umumiyesinde de çok iyi tesir yapmıştır. Büyük ölçüde, bu beyanât üzerine Ruzveltin nutkunu derhal tasvip etmiştir.

Amerikanın ön hatlarının Fransa ve İngilterede bulunduğu, artık efkârı umumi yede yer etmiştir.

Diğer taraftan Çember-

lâynın beyanâtı İtalyada menfi bir tesir uyandırmıştır.

İtalyan matbuatı, beyanata ilâve ettikleri mutalealarda asabiyet göstermektedir.

Jurnale d'Italia şöyle yazmaktadır:

«Çemberlâynın beyanâtı, Fransa — İngiltere menfaatlerini tebarüz ettirirken, İtalya metalibatinin nazarı dikkate alınmıyacağına da delâlet eder.

Demek ki, bizim haklı isteklerimiz hariç tutulacaktır. Fakat İngiltere de bunu pek iyi bilir ki, Fasist İtalya isteklerini ileri sürmekten bir an geri kalmıyacaktır.

Fransada şunu bilmelidir: Nihai zafere kadar İspanyadaki İtalyan askerleri geri çekilmeyecektir.

Yakın Bir Harbe Hazırlık İşareti mi?

Londra, 9 (Radyo) — Askeri hava datresi Amerikan havacılığına dair rapor hazırlamıştır. Bu raporda Fransa ve İngilterenin Amerika muhîm tayare siparişinde bulunduğu zikir ve bunun yakın bir zamandaki harp ihtimaline karşı hazırlık olduğu kaydedilmektedir. Bu maksatla raporda Amerikan hava filosuna ilâve edilmek üzere derhal üç bin küsur tayare yapılması istenmektedir.

Çinde Ayaklanma..

220 Fırka Ve Çete Halinde 4 Milyon Çinli, Japonları Tazyik Ediyor.

Paris, 9 (Radyo) — Nankin piskoposu monsiyor Yupin, Amerikaya gidip, Çinlilere gösterilen yardımlardan dolayı Amerika hükümetine teşekkürde bulunacaktır. Bugün buraya gelmiş olan monsiyor Yupin şerefine Çin sefiri Velington tarafından mükellef bir bir ziyafet verilmiştir. Bu ziyafette kiliseler erkânından ve siyasi şahsiyetlerden bir çok kimseler hazır bulunmuştur.

Monsiyor Yupin, gazetecilere beyanatta bulunarak şunları söylemiştir:

«Çin ordusu generallerinden birçok zevat dostumdur. Bu münasebetle, Çin ordusunun bugünkü vaziyetini yakinen bilirim. Çin ordusunda halen 220 fırka vardır. Bu kuvvetin elli fırkası tamamen motorize edilmiş

bir halindedir.

Japonların işgali altında bulunmakta olan muntakalarda silâhlanmış ve çete haline girmiş dört milyon asker vardır. Bunlar, her gün Japon ordusunu tazyik etmekte ve yer yer hasarat yapmaktadırlar.»

Monsiyor Yupin, sözlerine devam ederek demiştir ki:

«Çin hükümeti iki aydanberi gördüğü mali yardım sayesinde çok uzun bir harp için hazırlanmıştır. Çinde şimdiki küçük çapta toplar, silâh ve mitralyöz imal eden fabrikalar vücade getirilmiştir.»

Monsiyor Yupinin «Umumun iyiliği» adında Çin de bir de gazetesi vardır. Kendisi, yarın Newyorka hareket etmek üzere Kaleys gidecektir.

Hayvan Bakımı:

Koyun Hastalıkları Ve Tedavi Çareleri..

Vilâyetimizde Koyunculuk Ve Koyunculüğün Ekonomik Ehemmiyeti..

Yeşil meralarında 465 bin baş koyun barındıran vilâ yetimiz; koyunculuk yönün den çok önemlidir. Hele pazarların yakınlığı, ürünle rin dalma piyasa buluşu ko yun yetiştirilmesini vilâyeti mizde köklü bir sanat hal i ne sokmuştur.

Vilâyetimizin koyun ırkları arsında en başta kıvrıcık gelir. Dağcı ve dağcı kı vrıcık melezleri de yetiştiril mektedir.

Yurdumuzda; diğer komşu memleketlerden, Bulgaristan, Yunanistan ve diğerlerinden farklı olarak bir takım tes tirler altında koyunculüğün kökleşmiş bir sanat oldu ğu nu ve günden güne yetiştir iciliğinin artmakta olduğunu görürüz.

A — Bu sebeplerin en başlıcaları:

Kayun eti sarfiyatı yur dumuzda diğer memleket lerden çok fazladır. Çün kü; biz sığır etini az yeriz. At ve domuz eti ise hiç yen mez.

Dinimizde kurban olarak koyun kesilmekte ve Allah adına yapılan adakların hemen hepsi — koyun kurbanı olarak yapılmaktadır.

Bunlardan başka koyun yün ve süt verimi yönünden de mühim bir hayvandır. Hele yün verimi kıymetli bir koyun yetiştiricisine daha çok kâr getirir.

Verimi bu kadar çok, her yerde ve her zaman ürünle ri açık piyasa bulan; adeta kasadaki para kadar kıymetli bu havvanın yurttaki yetiştiriciliği ve bakımı maat teessüf hiç de verdiği kârla bir değildir.

Babadan görenek, kökleşmiş bir takım fena adet ve ananelerin tesiri altında bu gün koyun sürülerimiz, çok iptidal usullerle idare edil ve cahil bilgisiz hatta çocuk çobanların ellerine bırakılmaktadır.

Çoban; deyince: Koyunu seven yetiştiriciliğe çok meraklı, sürünün rubu bir adam hatıra gelmelidir.

Çoban; sürü sahibinin itimadını kazanmış ve sürünün bütün koyunlarını birer birer bilen ve onları kendi mah gibi seven ve koruyan bir adam olmalıdır.

Çoban; koyun hastalıklarını ve basit çarelerini bilmelidir.

Çoban; meradan ve mera otlarının cinslerinden anla malıdır.

Ve nihayet çoban; hava dan anemalı ve mevsime, günün saatlerine, rüzgârlara göre sürüsünü sevk ve idareyi bilmelidir.

Sürüsündeki bir hastalığı ötekinden berikinden ve hat ta sahibinden gizleyen, kir ağılı bir havada veya çok yaş meralarda sürüsünü otlatan, sürüsüne bataklik ve durgun suları içiren, fırtınalı ve tipili bir havada sürü-

yü ağıldan uzaklara götüren bir çobanın açacağı zarar tamiri güç büyük bir yaradır.

Türk yetiştiricisi; sürüsü nü çoban teslim ederken çok dikkatli ol, servetini teslim edeceğin adamı iyi seç.

Yetiştiriciliğin biricik gayesi; Eldeki sürüyü daha verimli, daha iyi bir hale köy mak ve parlak ürünlerle Türk pazarlarını süslemektir.

Millî servet senin ve komşunun ve nihayet bütün Türk yetiştiricilerinin ürünlerini topluluğundan ve çokluğundan doğar.

Yurdun geniş ve yeşil ovalarını süsleyen sürüler ço ğaldıkça milli servet artar. Sen zenginleştikçe millet zengin olur. Millî refah artar, saadetin kaynağı milli servettir.

1937 Sayımında vilâyeti mizde bir yaşından aşağı toklular hariç 465 bin baş koyun sayılmıştır.

Şimdi seninle küçük bir hesap yapalım; büyük netti ceyi oradan öğren.

En aşağı bir koyuna 6 liradan kıymet verelim.

6 × 465000 = 2,790.000 lira eder. Buna yine her koyunun bir senelik gelirini en az 4 liradan hesap ederek ilâve edelim. 4 × 465.000 = 1.865.000 lira eder! İktisatî tophyalım 4.650.000 lira gibi muazzam bir servet tutar.

Biz burada yalnız vilâyetimizi hesap ettik.

İşte vilâyetimiz hudutları içine sığmış bu 4,5 milyon koca servet milli servetin bir parçasıdır.

Bu serveti günün ekonomik hareketleriyle canlandır mak ve ona daha verimli bir yol açmak Cumhuriyet Hükümetinin prensiplerindedir.

Biz bu serveti baltalayan, verimlerini azaltan ve ara sıra bu servetten bir miktarını yok yere elimizden çekip alan koyun hastalıkları ve çareleri üzerinde senin le başbaşa konuşmak istiyoruz.

Eşyası Kendiliğinden Ayaklanan Esrarengiz Ev.

Ruh ve hayal hikâyeleri dalma tecessüsümüzü kurcalar. Bu hususta birçok vakalar anlatılır. Fakat hemen hepsine de bir hikâye nazariye bakılır.

Bugünlerde, Fransanın Reflor şehrinde bir evde de şayanı dikkat hâdiselerin cereyan etmekte olduğu bildirilmektedir.

Birçok esrarengiz vakaların geçtiği bu ev Beflor şehrinin küçük bir mahallesindedir ve içinde Ramonî ailesi oturmaktadır.

İçin garibi bu hâdiselerin

ŞEHİR HABERLERİ

Vilâyet Umumi Meclisi Çalışmalarına Dün Başladı.

Vali Tarafından Açılan Dünkü Toplantıda İhtisas Encümenleri Ve Muvakkat Daimî Encümen Seçimi Yapıldı. 1938 Yılı Faaliyet Raporu Okundu.

Vilâyet Umumi Meclisi dün saat 14 de Vali B. Etem Aykutun başkanlığın da ilk iktisadî toplantı yaptı.

Yoklama yapıldıktan mü teakip, ekseriyet mevcut olduğundan B Etem Aykut iktisadî açtı ve ezümle dedi ki:

Valinin Meclisi açış sözleri:

«Meclisin sayın üyeleri:»

Umumi Mecliste üç toplantıda sizlerle beraber bulunduğumdan dolayı kendimi bahtiyar ad ederim.

Bu yıl yeni mesal arkaş larının bulunduğu bu mecliste hayırlı işler göreceğimi bize şimdiden müjdelemek tedir.

Memleketin kalkınma hareketlerinde esas olacak olan bu toplantımız muhakkak memleketimiz için hayırlı olacaktır.

Bu vesile ile hoş geldiniz der, hepinizi saygı ile selâmlarım.»

İhtihap mazbataları:

Bundan sonra azaların mer kezden ve kazalardan gelen seçim mazbataları okunarak kabul edildi. Bu arada Sındırğı azasından İbrahim De debağın azalıktan istifası etti ğine dair yazısı okundu ve kabul edildi. Yerine yedekteki Diğçi Niyazi Evrenin getiril mesi kararlaştırıldı.

İktisat reisliğine Sabri Sözen, kâtipliklere Hacım Adaş, Cavide Ağabeyoğlu seçildiler.

İhtisas encümenleri:

Başkan, ruzname mucibin ce ihtisas encümenlerinin ayrılacağını bildirdi.

Sadık Deniz, bu encümen lerde yer almış arkadaşları nın yerine yeni gelenleri vermek suretile gösterdiği nazmetleri okudu. Heyetle umumiyecce encümenler bu teklifde olduğu gibi kabul olundu. Bu suretle encümen ler şu şekilde teşekkül etmiştir:

Maarif: Süheylâ Karan, Sabri Sözen, Meliha Alatur, Hacım Adaş, Ahmet Seçal, İbrahim Caylak

Masarif: muhtelif: Sadık Deniz, Hâmid Engin, Mediha Müstecaplı, Feyzi Sö müsebbibi Ramonî ailesinin küçük oğlu Poldür.

Bazan sokak kapısına dışarıdan şiddetle vuruluyormuş hissinin veren sesler ev halkını ayaklandırmakta, fakat kapı açıldığı zaman ne kapıda ne de civarda kimseler görünmemektedir.

Bir akşam, hizmetçiler mutfakta yemek hazırlarken

B. Etem Aykut

zener, Mürşide Eren, Mustafa Bulca,

Nafis: Hasan Kaptanoğlu, Ferit Karhan, Fuat Paydar, Salih Deniz, Mehmet Man yas, Ali Reşat.

Sıhhiye: Cavide Ağabeyoğlu, Rasim Çağan, Hamdi Arabacıoğlu, Doktor İsmail Güler, Salâhattin Yücel.

Dahiliye: Hilmi Şeremelli, Pertev Etcioğlu, Mustafa Batu, Hasan Kara, Niyazi Evren, İsmet Aktire.

Ziraat ve baytar: Kadriye Gönen, Mehmet Doğanlarlı, Hüseyin Benderli, Ekrem Çavuldur, Mustafa Kınık ve Ah

metten müteşekkildir.

Muvakkat Daimî Encümen:

Mebus İttihabı işlerle alakadar olabilmek için müddeti hitam bulan Daimî Encümen azahkları için mu vakkat bir Daimî Encümen seçilmesi hakkında Dahiliye Vekâletinin emri okundu.

Yapılan seçimde Daimî Encümen azahklarına Hil mi Şeremelli, Feyzi Sözen, Pertev Etcioğlu, Salâhattin Yücel ayrıldılar.

Bunlardan Salâhattin Yücel mesguliyetini ıleri sürerek istifa etti. Yerine Hamdi Arabacıoğlunun getirilmesi kararlaştırıldı. Müteakiben 938

yılına aid işlerin izahnamesinin okunmasına geçildi. Ve tamamen okundu. İ z a h. namerinin azalar tarafından tedkik edilmesine imkân bırakmak için üzerinde görüşülmesi ve kabulü gelecek iktisadî bırakıldı.

Hacım Adaşın büyüklere saygı telgrafları çekilmesine dair teklifi ittifakla kabul edildi.

Meclis pazartesi, perşem be günleri toplanmak kararını vererek görüşmelerine son verdi.

Radyo Ve Motörlü Vasıtalar Ucuzlıyacak..

Kamyon, motosiklet, otomobil, radyo fiyatlarında yüzde 40 gümrük tenzilatı yapılacak.

Haber aldığımız göre, İktisat Vekâleti gümrük tarifelerinde mühim değişiklikler yapan bir kararname hazırlamış, bunu Vekiller Heyetine vermiştir. Bu kararname ile bilhassa motörlü vasıtaların, meselâ otomobil, kamyon ve motosikletin gümrük resimlerinde yüzde 40 gibi yarı yarıya denecek kadar büyük bir tenzilat yapılmaktadır. Bundan başka diğer resimler üzerinde de indirmeler olacak ve motörlü vasıtalar memleketimizde çok ucuzlu yacaktır. Esasen tenzilatı yapmaktaki maksat da dünyanın hemen en az motörlü

vasıtasına malik olan memleketimizdeki otomobil motosiklet gibi vasıtaları çoğaltmak ve halkın bunlardan kolayca ve hakkıyla istifası desini temin etmektir.

Diğer taraftan aynı kararnamede radyolardan alınmakta olan gümrük resimleri de aynı nisbette indirilmekte ve bir çok diğer resimler de kaldırılmaktadır. Bu suretle radyo fiyatları memleketimizde çok ucuzlu yacak. Bütün bunlardan başka kararnamenin diğer mühim bir tarafı da memleket İktisadiyatı bakımından bir çok yeni kararları ihtiva etmesidir. Bu arada da hilde imal edilen maddelerin hariçten eslerine aid gümrük resimleri çoğaltılacak, buna mukabil dahile lâzım olan ham maddelerin hariçten gelecek kısımları için asgari gümrük tarifesi tatbik edilecektir. Bu mühim kararname yakında Vekiller Heyetinin tasdikinden geçecek ve derhal tatbikine başlanacaktır.

Belediye Meclisinin Dünkü Toplantısında Görüşmeler.

Belediye Meclisi dün Belediye Reisi Naci Kodanazın başkanlığında şubat ikinci toplantısını yapmıştır.

Zabit hulasası okunmuş ve kabul edilmiştir.

Mesal programı muhtibince tamamlanması icap eden bazı işler için bütçenin müsaid fasullarından [7378] liralık tahsisatını münakaşesine karar verilmiştir.

Devlet resmîyeye yapılacak istismlâklerde istismlâk kararnamesine tevfikân Belediye Meclisi azasından Ahmet Saraçoğlu, Ali Kırımli, İbrahim Sami Kayyım, Züh tû Özmelek tahmini bedel komisyonuna seçilmişlerdir.

Avcılar Kuşbünüsü yardım dileğini ve diğer evrakı tedkik eden bütçe encümeninin mazbatası müzakere edilmiş ve bu ku'be yardım yapılmasına karar verilmiştir.

Zaptı sabık hulasası, encümenlerden gelecek evrakın müzakeresi için 15 şubat çarşamba günü toplanmak üzere celseye son verilmiştir.

B. Örgü Evren

Mebuslarımızdan B. Örgü Evren, Kütahya yolile dün Ankaradan şehrimize gelmiştir.

Kros koşusu yapılamadı.

Dün yapılması mukarrer olan kros koşularına hariçten yalnız bir atlet geldiği ve şehrimizdeki atletlerin de vaz feleri dolayısıyla gelmediklerinden koşular yapılamamıştır.

Bu suretle Eskişehirdeki koşulara da bölgemizin iştirak edemeyeceği anlaşılmaktadır.

Ayvatlar köyünde bir yaralama vakası.

Merkeze bağlı Ayvatlar köyünden Mustafa oğlu Mehmet adında birisi aralarında çıkan kavga sonunda aynı köyden Mustafa oğlu Hüseyini bir çakla ağır suretle yaralamıştır.

Suçlu yakalanmıştır.

Eve giren suçlu mahkûm oldu.

Evvelki akşam Tefvik karısı Safure adında bir kadının evine duvarı aşmak suretile girdiği ve kadını bir çakla müteaddit yerlerinden yaraladığı iddiasıyla mahkemeye verilen faytoncu Tefvik adında birinin mahkemesine dün bakılmıştır. Yapılan duruşması sonunda suçlu altı ay hapse mahkûm olmuştur.

Ahlâk Düşkünüleri

(Baştarafı birinci sayfada)
İlge hâkim önünde mushafa el basarlar, yalancı şahitlik yaparlardı.

Hattâ meşrutiyette bile!

Dinsiz dindarlar kahve köşelerinde, cami kürsülerinde, halk içinde yapmacık tavırlarla, dinden, âyetten, hadîsten bahsederlerdi Durmadan başıır çağırarlardı.

Herkesi doğruluğa, hakka davet ederlerdi.

Fakat hepsi yalancı
Yalan söylüyorlardı.

Zamane ahlâkından örnek vermek istiyen İzmirli Mustafa Paşa; tarihinde şunları anlatıyor:

«Merhum Salih Paşa, Drama Mülteselimi iken, bir hâkim gelip, iptidai mülâkâta, size istanbuldan hediye getürmek lâzım idi. Lâkin ben, mührümü getürdüm. deyu çıkarıp önüne vazettigini yani nasıl ilâm iterseniz itasında tereddüt etmem meakül işrap eyledigini merhumu müşarünleyh hîkâyet eyledi» (2)

Gene Mustafa Paşa haber veriyor:

Halil Hamid Paşaya, bir Hind elçisi arz muavenet zamanında canibi saltanatı seniyeye beş bin kise verebileceklerini ifade eylediğinde müşarünleyh hazretleri, okadar parayı ben dahi ve rebilirim. Demişti ki hesabı hazıra göre iki yüz elli bin altın kadar eder» (3)

İzmirli Mustafa Paşa vaktindeki, iki yüz elli bin altının zamanımızda iki buçuk milyon lira ettiği malûmdur.

O günkü iki yüz elli bin altının iptira kudreti de gözönünde tutulursa bunu bugün beş milyonla ifade etmek yanlış bir hesap olmaz!

Dikkat ediliyor mu?!
Adalet, ilâmlarla emre konuyor; adalet, gelir kaynağı oluyor!

Ve üç, beş sene milletin işi başında bulunanlar, milyonlar savuracak bir durumda bulunuyorlar!

Ahlâk düşkünlüğü elinde, devlet ve millet işleri alınır, satılır bir meta haline gelmişti!

Naîma anlatıyor: (4)
«Rumeli tezkereci (Tiryaki Kuşbaz) ki, zinde kadınların mansapların bey edip, fevtinden mahlûl namıyla satın alan herif varıp zaptettikte, sabık derdimend gelip ben sağım ölmedim deyu tazallüm ettikte, süp hanellâh müslüman sîkadan dört, beş müslüman fevtini haber verdiler. Hemen sağol. Bu kadar zahmet zarar vermez. Deyu teselli verip mahfice bir miktar akçesini alıp hilâfî inha imiş deyu ipka kâğıdını verip, mahlûlden alan derdi mend dahi geldikte elem çekme, sana da bir yer peyda ederiz deyu iskât edip bir kaç günden sonra birinin dahi mensabını ana kaptırıp, tekrar haklardı.

[2] Netayicül vukuat, S. 109 cild. 3

[3] Netayicül vukuat, S. 117 cild. 4.

[4] Naîma tarihî. S. 428-429 cild. 5

Kadılar fukarasını devri daim böyle dolandırıp, cemi mal için buna benzer günâ gün şeytanetler ihtira eyleyirdi.»

Bu ahlâk düşkünlüğü çağlarında; rüşvet, hırsızlık âdeti devlet muşeretinde, tabii hak sayılıyordu.

Halifesinden ta uşağına kadar, hemen her devlet memuru rüşveti, hırsızlığı böyle anlıyordu.

Fuzulî «Selâm verdim, rüşvet değildir diye almâdılar» diyor!..

Hanya fatihî Yusuf Paşa, denizâşırı seferlerden dönüştünde para, kürk getirmediğinden İnci İbrahim'in huzuruna çıkar çıkmaz boynu vuruldu!

Koca Gazi, ayak tozunu silmeden başını kaybetti.

Bu cinayetin faili Halifenin kendisi idi.

Fakat bu cinayette en büyük rolü; onun etrafını çeviren, dindarlığı, ahlâki, doğruluğu kimseye vermiyen hırsızlar yapmıştı.

Bu olaç, bir trajedi komedidir ki; Naîma şöyle anlatıyor: (5)

«Padîşahı âlempenah, bostancıbaşı Hasan Ağaya; kaldır şunu dediler.

Yusuף Paşa dahi delirane hemem öldür beni. Ne durursun?

Deyu, bostancıbaşı ile çekilip gittiler.

Padîşahı merhum, veziri merhumu boğduktan sonra nadim olup, meyitini huzura götürüp nigâhi merhamet ile nazır eyledikte; ne güzel, elma gibi kırmızı yanakları varmış Yazık oldu ki kıydım!..

Dedikleri mütevatirdir..

Bu ahlâk düşkünlüğü, bütün bu iskandaller içinde, seccadeden baş kaldırmazlar..

Doğruluğu, ahlâki kimseye vermezler..

Herkesi dinsizlik ve ahlâksızlıkla suçlandırırlardı.

Dini ve ahlâki; çeşitli, hayal almaz rezaletlerine bir kalkan yaparlardı.

Rahmetli Ziya Paşa, pek yerinde:

«Çok kişilerin haçı çıktı ziribegalde»

Demişti.

Bunlar bu cinsten adamlardı.

Bütün bir verimti, böyle bir ahlâk düşkünlüğü olan eski kültüre imrenenlere acıyorum.

Zavallılar!

Bunlar, «Allah, Muhammed» adını dillerinden düşürmezlerdi.

Herkesi ahlâksız gören bu sefiller, herkese ahlâk vâz eden bu yalancılar, içki düşkünlüğünün, ırz düşmanlığının hayale şıgıyanlarını yaparlardı; Mâbed köşelerinde, saray odalarında ilâh, ilâh

Fakat namaz vaktini kaçırmazlardı!

Cami, mescit saflarında insan içinde görünmekten, Tanrı önüne çıkmaktan utanmazlardı.

Kadını, erkekli bu pes

[5] Naîma tarihî. S. 179-180 cild. 4.

payeleri;

Şâir (Nedim) in (Hamamiye) stnde,

(Ahmet Rasim) in (Hamamcı Ülfet) ve (Fuhşî Atik) inde,

Yüz kızartmadan okumak mümkün mü?

(Bakî) nin azamet ve haşmetle bezenmiş şitleri arasında, ve tipki, ayaklarına, çelenkler gibi serpilmiş asırlar içinde yükselen anıt divanında, (Nedim) in o güzelliği incelediği şitleri arasında, (Nefî) nin (Sihâmî Kazâ) sında, (Sürurî) nin Hezelîyatında, Sümbül zade Vehbînin ilâh ilâh şâirlerin divanlarında, eskiliğin iç yüzünü haber veren öyle parçalara rastlarız ki bunları bugün özümmeden okumağa imkân var mıdır?

Meselâ (Nedim) in: «Cuma namazına deyu»

Misrîyle başlayan, Kâğıthane âlemlerinde, İslâmın en mukaddes ibadetinin nelere vasıta edildiğini nasıl söyleyebiliriz?!

Düşündüm..

Şu yazılar arasında hiç değilse, (Türk Galip) den bir parça geçireyim dedim.

Ta ki hakikatler gizli kalmasın!

Fakat yapamadım.

Çünkü, bunlardan, zamanın şahsi ahlâkiyle ilgili hangi misrâmı nakletsem; cumhuriyet müddelimumutlûğine çağıracağım muhakkaktır!

Ve Türk Ceza kanununca, (adâbi umumiyeye muhalif hareket) den dolayı cezalandıracağım şüphesizdir.

Cumhuriyetten önceki şahsi ahlâk ifadeleri, tezahürleri bugün bir suç! Edebiyatıyla, fiiliyatıyla ve her şeyle bir suç! İşte iki çağın ayırıcı.

Gerilere gitmeğe ne hacet?

İmam, muhtar önde, elde fener ve sopalar ev basmaları, mahalleleri (Allah) adına, ayağa kaldırmalar, daha dün kadar görülen şeyler değil mi idi?

Hangi namuslu bir genç bayan ve iztirap çekmeden tehlikeye düşmeden sokağa çıkabilir, gezinebilir?

Bunların ardı sıra neler söylenmez? Ne fuhuşlar ifa de edilmez ve canlandırılmazdı?

Bugün bunları, cumhuriyet müddelimumutlûsının eliyle hâkim önünde hesap ve remeden.

Suçlu olarak hesap vermeden; ve cezasını çekmeden kim, hangi namuslu adam göze kestirebilir?

İşte cumhuriyetten önceki şahsi ahlâk ve bunun cumhuriyette sonraki anlamı..

Lâfın bağlantısı şudur:

Bütün bir eskilik tarihini düşünüyorum.

Onu, Atatürk ihtilâlinin açtığı yeni çağdan üstün bulmuyorum.

Pardon, daha açık söylemeliyim:

Atatürk ihtilâlinin yirmi yılını, bugün bu asırlar kavriyan eskiliğin üstünde buluyorum.

Bir daha ve bir daha

Gazetelere Çok Düşkün Olan Bir Memleket: Britanya..

İngiltereyi Ve Bazan Bütün Dünyayı İdare Eden İngiliz Gazeteleri Nasıl İdare Edilir?

Noye Zürher Saytungdan «Londra seyrüsefer ve mü nakalâtının iki şah damarı sayılan limanla Tayms arasında Fleet Street adında bir cadde vardır. İngiltere umumi efkârı, işte bu cadde hazırlanmakta, cihan tarihi burada yazılmakta ve yapılmaktadır. Aralarındaki rekabet mücadelesi ne kadar büyük olursa olsun, en can alacak bir anda, onlar tefekkür ve bir dava etrafında bir tek insan gibi konuşmaktadır.

İngiltere gibi bir memleket için, dikkate çok sayılan bu gönülden gelme disiplin, bilhassa Simpson mesleğinden kendini bütün cihan tanıttı. Bir memleketin mukadderatı bahis mevzuu olduğu bir anda, ser

Atatürk çağı, eskilikle mukayese edilemez; ki ondan üstün olduğu ileri sürülebilir!..

Atatürk ihtilâlinin bu yönden en büyük muvaffakiyeti eski ferdî ahlâki tasfiye etmesi, onu kökünden kazıması oldu.

Mürâlik, eski ferdî ahlâki o kadar iğrenç bir hale düşürdü ki bunun en doğru vasfını IV üncü Muradın büyük Şeyhîslâmî (Yahya) tebarüz ettirmişti.

Ankaralı Yahya Efendi, bundan o kadar tiksiniş olmalı ki divanında:

«Mescidde rıyapışeler et sin kuryayı.

Meyhaneye gel kim, ne riya var, ne mürâi»

Demekten, hem de dinin en büyük mümessili sıfatıyla nefsin tutamamıştır.

En iğrenç yer sayılan meyhaneyi bile, mescidden ve mescidde toplanan iki yüzlülere çok temiz buluyordu!

Şüphe yok ki herkes dindar olmakta, ibadet ve taat tünde serbesttir.

Bu serbestî cumhuriyet kanunlarının himayesi altındadır.

Ve bu serbestî saygı değer.

Fakat bu hürriyet, (sureti haktan görünerek) herkesi dinsiz, ahlâksız görmek hakkını kimseye bahşetmez.

Şu içki içiyor, ahlâksızdır, bu şöyle hareket ediyor, ırz düşmanıdır, bu böyle yapıyor, bilmem nedir; gibi ithamlarla şuna buna saldırmak yeni çağın geçer akçesi, keser bıçağı değildir. Ve olamaz.

Geçmişin bu kokmuş ahlâk sistemi, zamanımızda ruhunu muhafaza etmekle beraber; başka, yepyeni bir kısıveye bürünebilir ki, için asil korkulacak yanı budur.

Bu gibi sarıksız vâzleri kürsülerinden indirerek cumhuriyet hâkimlerinin önüne sürüklemek, Atatürk ihtilâline bir saygıdır.

Mahmut Esat Bozkurt

best matbuatın da bütün kudret ve kuvvetini millî menfaat ve davaya tahsis edebileceği realiteyi, ideolojik çarpışmalarında en kuvvetli bir silâhtır. Zira gazetelerin otoriter olarak idare edilmesi yüzünden, asil ciddi ve tebliheli andan evvel yorgun düşen ve matbuatına karşı inancını kaybeden bir millet, İngiltere'deki gibi bir matbuatın ırşatlarına daha ziyade mütemayıldır.

Fleet Street, yalnız Britanya umumî efkârının seferber edilmesi icap ettiği zaman değil, cihan umumi efkârını seferber etmek icap edince de, topyekûn harp için muazzam bir silâhtır.

Çünkü Londra, haberler için enternasyonal büyük bir pazar olduğu gibi, dünya telgraf kablosu ağının da düğüm noktasıdır.

Haber yolları dört büyük ajansın elinde bulunmaktadır; bunlar, Reuters, Press Association, Exchange Telegraph Co. Central Newsdir.

Bunların arasında, Press Association ile sıkı bir surette münasebeti olan Reuters'in liderlik ettiği şüphe yoktur. Reuters ajansı, 1847 de Paul Jiltus adında genç bir banka memuru tarafından Almanyanın Achen şehrinde kurulmuştur. Maamafib, bir müddet sonra, yani 1851 de, Reuters, ajans işlerini Londraya nakletmiştir. Cihan harbinde, Reuters hisselerinin yabancı sermayedarların eline düşmek tehlikesi baş göstermiştir. Bugün olduğu gibi, o tarihte de bu ajansın başında bulunan Sir Roderick Jones Reuters'in bütün hisselerini satın alarak müesseseyi bir komandit şirket yapmıştır. 1925 de yapılan şirket mukavelesinin hükümlerine göre, Sir Roderick olduğu ve ya idare meclisi reisliğinden çekildiği takdirde, ajans, Britanya adalarında çıkan gazetelerin müşterek ajansına, yani Press Association adındaki ajansa otomatik olarak intikal edecektir. Reuters ajansının yarı hissesi Sir Roderick'in, yarısı da formal olarak Press Association onundur.

Sir Roderick'in emrinde, Avrupa için merkezi, Londra; Şimali Afrika, Mısır, Sudan ve Orta Şark için Kahire; Cenubi ve Orta Afrika için, Capetown; Hindistan, Afganistan ve civarı için Bombay; cenubu şarkî Asya için Şanghay; Avusturalya, Yeni Zelânda ve Büyük Okyanus için Sidney; Şimali ve Cenubi Amerika ile dünyanın diğer kısımları için merkezi Londra'da olan yedi direktörlük vardır.

Her memleketin en ehemiyetli ajansları ile Reuters, uzun müddetli mukaveleler yapmıştır. Bu ajansların vermekte oldukları bütün

haberler, evvelâ, o memlekette bulunan Reuters müessesinin elinden geçtikten sonra Londraya gelmektedir. Gelen haberler, Fleet Streette yeniden gözden geçirilmekte ve iki yolda tevsihi edilmektedir. Birinci yoldan Britanya matbuatına, ikinci yoldan da Press Association İngiltereye aid seçilmiş haberleriyle birlikte, tekerrar dünyanın dört bucağına sevki edilmektedir. İkinci yol (Sonu Dördüncü Sayfada)

RADYO

ANKARA RADYOSU

Dalga Uzunluğu:

1639 m. 183 Kcs. 120 Kvv.
T.A.Q.19.74m. 15195Kcs. 20 Kvv.
T.A.P.31.70m. 9465Kcs. 20 Kvv.
10 - 2 - 939 - Cuma

12.30 Program, 12.35 Türk müziği Pl, 13.00 Memleket saat ayarı, ajans, meteoroloji haberleri 13.10.14 Müzik [Küçük orkestra - şef: Necip Aşkın] Varyete programı [Tangolar, valsler, cigan vesaire] 18.30 Program, 18.35 Müzik [operetler Pl] 19.00 Konuşma [haftalık spor servisi] 19.15 Türk müziği [İnce saz faslı: Muhayyer makamı] 20.00 Ajans, meteoroloji haberleri zirant borsası [fiat] 20.15 Türk müziği Okuyanlar: Muzaffer İlkar, Radife Çalanlar: Vecihe, Refik Fersan, Cevdet Çağla K. Niyazi 1 - Tanburul Cemil Mahur peşrevi 2 - Eyübi Mehmet efendi Mahur ikinci beste 3 Lâtif ağa - Mahur şarkı: Telif edebilsen feleği 4 - Rahmi bey - Mahur şarkı: Esir ettin beni ey dil. 5 - Ueche - Kanun takımı 6 - Dr. Şakrî Şenozan - Mahur şarkı: Bu sevda ne tatlı. 7 - Rahmi bey - Mahur şarkı: Servüsnâzı seyret çıkmış 8 - Şemsettin Ziya Mahur şarkı: Şu güzele bir bakın. 9 - Saadetin Kaynak - Çıkar yücelerden haber sorarım. 10 - Saadetin Kaynak Meğer çok sevilenler varmış 11 - Yesari Asım - Bu yaz geçen günlerimiz 21.00 Memleket saat ayarı 21.00 Konuşma 21.15 Esham, tahvilât, kambyo - nukut borsası [fiat] 21.30 Konuşma [Brahams hakkında: Cevat Memduh] 21.45 Müzik Riyaseticumhur flârmönik orkestrası] Şef: Praetorius 1 - Joh. Brahms: Büyük orkestra için Serenat Nr. 1, op. 11, Re Majör Allegro molto Scherzo, allegrompon troppo Adagio non troppo Me etto I ve II Scherzo, allegro 2 - Joh Strauss: «Zigeunerbaron» operetinin üvertürü 3 - Joh Strauss: Viyana ormanları efsanesi. 22.45 22.45 Müzik [Cazband] 23.45.24 Son ajans haberleri ve yariki program.

Gazetelere Çok Düşkün Olan Bir Memleket: Britanya.

(Baş tarafı üçüncü sayfada) dan sevik edilen bu haberler kısmen Reuterin kısmen de haberi getiren organizasyonun adıyla neşredilmektedir.

Diğer taraftan dünyanın finans merkezi sayılan Londra'nın kuvvetini, kısmen bu organizasyonu elinde tutmakta, ona istikamet vermektedir. Yabancı kambyo esham ve tahvillerde Londra'nın yapmakta olduğu spekülasyon, dünyanın en uzak bir yerindeki bir hâdiseyi, herhangi bir piyasa merkezinden evvel haber almakta, ona göre vaziyetini tayin etmektedir. Fakat asıl mühim olan cihet yalnız İngiltere matbuatının değil, yabancı memleketler matbuatının da cihan hâdiselerini görüşleri üzerinde Reuterin nüfuzunu geniş ölçüde kullanması, son derece tesirli olması keyfiyetidir.

Bu son nokta etrafında Reuters ile otoriter devletlerin ajansları arasında 1933 denberi büyük bir mücadeleye girilmiştir. O tarihe kadar, dünya Reuters, Havas ve VVolf ajansları arasında taksim edilmiş, fakat cenubi Amerika müstesna, daha bir çok memleketlerle birlikte Uzak Şark doğrudan doğruya Reutersin elinde kalmıştı. Uzak Şark ile Cenubi Amerika sahası, hâlâ münazaalı bir mesele olarak ajanslar arasında görüşülmektedir.

Reutersin her memlekette ve dünyanın tekmi büyük şehirlerinde mümessilleri vardır. Yabancı memleketlerde meselâ Pariste dört, Berlinde dört, Romada iki, Şanghayda altı, Newyorkta da kullandığı sekiz memurıyla birlikte Reuters ajansının maaslı memur sayısı 1.000 kişiyi bulmaktadır.

Yabancı memleketlerde, (Tayms) ile Manchester Guardian gazetelerinin İngiliz matbuatını temsil etmekte olduğu kanaati vardır. Halbuki, İngiliz halkının büyük yığını için ne «Tayms» in ve ne de «Manchester Guardian»ın bir ehemmiyeti vardır.

1785 de kurulmuş olan «Tayms» in tirajı 192.000 olduğu halde, meselâ, Lord Baeverbrookun (Deyli Ekspres) 2.329.000, işçilerin gazetesi olan Deyli Herald 2.000.000 ndan fazla ve İngilterenin en büyük pazar gazetesi olan Nevvs of the VVorld ise 3.750.000 basmaktadır.

Lö Tan «Nev - York Times» (Nüyor Tayms) yahut 1933 yılına kadar Frankfurter Saytungun olduğu gibi, Tayms de hususi ellerde bulunan, fakat, yarı resmi karakteri olan bir gazetedir; bu gazete, bilhassa dış politikada bu yarı resmi karakterini göstermektedir, ki onun kudret kuvveti, yüksek bir tirajda değil, okuyucu yığınlarına karşı istiklalini muhafaza etmesindedir.

Tayms, Lord Northciffin mali hükümraniği altında bulunduğu ve onun tarafın-

dan modernleştirildiği (1908 1922) günlerde bile yüksek kültür standardını ve politik istiklalini, (hattâ bizat kendi efendisine karşı bile) müdafaa etmiştir. Lord Northciffin ölümünden sonra, bu gazetenin hisse ekseriyeti, «Timesin eski sahiplerinin çocukları olan binbaşı J. J. Astor ve John Walter tarafından satın alınmıştır. Şimdi, beş mutemet bu gazetenin ananesini ve politik istiklalini muhafaza etmesi hususlarını nezaretleri altında bulundurmaktadırlar. Bu mutemetler heyeti, İngilterenin en büyük hâkimi olan Oksford rektörü akademî başkanı, eserleri tedkik enstitüsü başkanı, İngiltere tere devlet bankası idare meclisi reislerinden mürekkaptir. Hükümet, «Times», gazetesine, diğer gazetelerden evvel haberlerini vermek suretiyle yardımda bulunmakta, fakat doğrudan doğruya para ile müzaheret etmemektedir. Gazetenin ekonomik temellerini ilân kısmı teşkil etmektedir, bu gazetede mali ilânlar diğer gazetelerden iki misli fazladır.

Ancak, yukarıda lâfi geçen beş mutemetin en mühim vazifeleri, «Tayms» hisse senetlerinin yeni elere devredilişini sıkı bir surette kontrol etmektir. Bu tedbir neticesinde «Tayms», İngiliz gazete tröstünün çok kuvvetli olan cazibesinden kurtulmaktadır. Tröstleşmeye karşı «Economist» ile «Spectator» da aynı tedbirleri almışlardır.

Britanya matbuatının tröstleşmesi bu asrın başlangıcında ortaya çıkmıştır ki, küçük ve orta halli müesseseler yutmak hususunda herhangi bir endüstriden daha korkunç hareket etmiştir. Filhakika, Britanya matbuatı, iş alan 80.000 kişiyi, 37,5 milyon İngiliz lirası safi geliri ile, gemi inşaatı, demir ve çelik endüstrisini de geçen en büyük endüstrilerden biridir. Bu endüstriye muazzam sermayeler yatırılmıştır.

Lord Southwood (Eskiden Mr. J. S. Elias), «Daily Herald»ın hisse senetlerinin yüz de 51 indii Odhams grubu için 1929 da satın aldığı zaman, gazetenin tirajı bir milyondan iki milyona çıkarıncaya kadar 2.000.000 İngiliz lirası harcamış olduğu Fleet Steette kulaktan kulağa fısıldenmaktadır. Tabii bu dev gibi gazetelerin akazandıkları her yüz bin okuyucunun arkasında bir veya birçok gazetenin mezarı bulunmaktadır.

Londradaki plânlı ekonomî birliğin neşretmiş olduğu fevkalâde mükemmel bir raporun Report on the British Press, publ. by P. E. P. 1938 bugün Britanya matbuatına hâkim olan beş altı aileye ait sırrı meydana çıkarmaya çalıştık, fakat bunda tamamiyle muvaffak olmadık. Çünkü, Britanya gazete endüstrisinde hisse

Eşyası Kendiliğinden Ayaklanan Esrarengiz Ev.

(Baş tarafı ikinci sayfada) kendi kendilerine kırıldıkları görülmüştür.

Bir gün de, Pol Ramoninin cebinde bulunan ve nereden geldiği meçhul şekerler ateşe atıldıkları zaman çok şayanı dikkat hâdiseler husule gelmiştir. Duvardaki çerçeveler yerlerinden sökülmüş, evdeki işçiler büyük gürültülerle patlamış odanın içindeki bir mürekkep hokkası ayaklanarak açık bir pencereden bahçeye uçmuş ve parçalanmış. Bundan başka evdeki ayakkaplardan bazıları da kendi kendilerine yürümüşlerdir.

Geceleri evdeki hâdiseler başka mirlerine daima sert bir cisim ile vuruluyormuş gibi sesler duyulmağa başlıyor, yatak çarşafı parçalanıyor, hattâ Pol Ramoninin yediği şiddetli tokatların sesleri iştiliyor ve evden dışarı çıkmak isteyenler taş tutuluyormuş.

Bir defa da Pol Ramonin esrarengiz bir kuvvetin tesiriyle olduğu yere mihlanmış ve yürüyebilmesi için dört beş kişinin kendisini itmesi icap etmiş.

Madam Ramonin, bu şayanı hayret hâdiselere inanmayanlara kırılan ampulleri, yırtılan çarşafı ve kendi göğsüne yediği büyük kiremit parçasını göstermektedir.

Esrarengiz hâdiselerin vukuu Pol Ramoninin mevcudiyetle alakadardır. Ailenin küçük çocuğu evde bulunduğu zaman hâdiseler cereyan etmekte, o olmadığı saatler ise gayri tabii hiç birşey görülmemektedir.

Kırmızı yanakları ve açık yüzile sıhhatli bir çocuk manzarası gösteren Pol tabiatın üstünde bir fevkalâdeliğe de malik değildir.

Yalnız, yüzündeki bir işareti şayanı dikkattir: Pol Ramoninin göz kapaklarının üzerindeki hafif şıklıkta sarı ile kül rengi arası bir hat mevcuttur. Bu vaziyet çocuğun fizyoloji bir haline işaret olabilir. Belki de Pol Ramonin bir nevropatir.

Pol Ramonin de bütün bu hâdiselerin vukuunu teyid etmekte fakat her gün biraz daha azaldığını söylemektedir. Karyola demirlerine vurulan darbelerin hafiflediği ekseriyetiyle hâkimiyeti ele almak meselesi, çok karışık bir davadır.

Britanyalı gazeteye çok düşkün kimselerdir; her yüz aile, 95 sabah gazetesi, 57 akşam gazetesi ve 130 pazar günü çıkan gazete okumaktadır. İngilterede her sabah 13.000.000 nüsha gazete çıkmaktadır. Bunun hemen hemen 11 milyonu, Lord Beaverbrookun Daily Ekspres, Lord Rothermerin Daily Mail ile Daily Mirror, Daily Sketch ile Daily Despatch, Berty kardeşlerin Morning Post, Daily Herald, Nevvs Chronicle, adındaki gazetelerin payına düşmektedir. Bu sekiz gazete beş grubun elindedir.

ni, suratına yediği tokatların eski şiddetini kaybettiğini bildirmektedir.

Tabii bu hâdiseler şayi olunca, birçok meraklılar hâdiseye ilâkadar olmuşlar ve böylece türlü türlü rivayetler ortaya çıkmıştır. Birçok kimseler ortada esrarengiz bir kuvvetin mevcudiyetini ileri sürüyor, diğer bir kısım da ev halkının hezeyan ettiklerini iddia ediyor.

Birçok ilim adamları hâdiseye ilâkadar olmuşlar, meraklılar işi yakından tedkik etmek üzere Belfora gelmişlerdir.

İşin garibi, zabıta da hâdiseye müdahale lüzumunu duymuş, tahkikatı derinleştirmiş ve şimdilik bu esrarengiz ev ile haricin alakasını kesmiştir.

Halk büyük bir merak içinde neticeyi beklemektedir.

1912, Harbin Mukaddemesi

(Dünkü yazının devamı) «Üçüz İttifak» teşekkül etmiştir. Demir Şansölye Rusya ile de bir mütakabil emniyet ve dostluk muahedesi imzalamıştır. Diğer taraftan İngiltereyi kuşkulandırmaktan ve denizlerde ona rekabet etmekten çekinmektedir. Bilakis o, asıl Fransayı Avrupa dışında bir faaliyeteye teşvik etmektedir. Bundan iki fayda beklenmektedir: Afrikada Fransız-İngiliz rekabeti ve Akdenizde Fransız-İtalyan rekabeti. Bismark bir yandan birleştirirken öte yandan bölmektedir. Bu onun siyasetinin sırrıdır.

Fakat onun ölümünden sonra hatalar başlıyor. Caprivi, Rusya ile olan mütakabil emniyet muahedesi Avusturya İttifakıyla telifi imkânıya geçerek feshediyor. Bismark İngiltereyi kuşkulandırmaktan çekinerek emeklerini yalnız Avrupaya ihisar ettirenken, ikinci Wilhelm ve yeni ekibi daha geniş emeller beslemektedirler. Berlin sömürge ticaretini genişletme yolunda ileri atılıyor ve bunun için de kudretli bir donanma inşasına girişiyor. Bu «Veltpolitik», dir. Bu yeni yöneliş neticelerini göstermekte gecikmedi.

İngiltere endişelendi ve «muhteşem infirad»ından sikiydi. Diğer taraftan kaygılanan Rusya da, bir yardımcı arıyor ve Fransanın yolunu buluyor. Fransa ve İngiltere az kalsın kendilerini bir harbe sürükleyecek olan kavgalarda enerjilerini harcadıktan sonra kavgalarının ancak bir başkasının işine yaradığını anlayarak - 1914 de aralarındaki güçlükleri tasfiye etmeye ve dostça bir zihniyetle yakınlaşmaya karar verdiler.

YAZAN:

Vladimir d'Ormesson
Lö Tan Gazetesinden
- SONU VAR -

Balikesir Askerî Satın Alma Komisyonundan:

Balikesirde bulunan kolordu için aylık 200 lira ücretle bir mimara ihtiyaç vardır. Taliplerin dilekçe, hüsnühal eshabından olduklarına dair idare heyetine tasdikli hüsnühal mazbatası, mezun buldukları mektebin diploması, şimdye kadar bulunduğu hizmetlerde almış oldukları bon-servis ve Türk olduklarına dair nüfus tezkereleri birlikte Balikesir Kolordu Komutanlığına müracaatları.

4 - 1 - 23

Balikesir Evkat Müdürlüğünden:

Emvelli gayri Menkule No:	Cinsi:	Merkii:	Muhammen bedeli:
18	Dükkan	Cami çeşme sokağı	100
19	»	Sütlüklü çeşme	200
30	»	Yeşilli çıkmazı	1000
75	Bahçe	İstasyon anbarı	500
76	Arsa	»	400
13	Han arsası	eskiciler	3000
110	Tarla	Paşaköy çayırı	200
120	»	»	Aşçıdereci 700
121	»	»	Taşaltı 15
125	»	»	Tahir çeşmesi 150
127	»	»	Ulu mezarlık 500
128	»	»	Orhaniye aşçıdereci 200
129	»	»	» 50

Yukarıda yazılı vakıf gayri menkuller hizalarındaki muhammen kıymetleri üzerinden 10 şubat 1939 dan itibaren bir ay içinde pazarlıkla satılacaktır. Taliplerin vakıflar idaresine gelmeleri ilân olunur.

3-1-29

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Balıkesir Şubasından:

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasına aid Martlı mahallesinde Saathane karşısında kâim eski Banka binası açığa artırma usulü ile satışa çıkarılmıştır. Taliplerin Banka müdürlüğüne müracaatları ilân olunur.

5 - 1 - 30

Devlet Demiryolları Üçüncü İşletme Müdürlüğünden:

Muhammen bedeli ile bulunduğu yer, miktar ve vasfı aşağıda yazılı ihzar edilecek balast 27-2 939 pazartesi günü saat 15 de açık eksiltme usulü ile Balikesirde 3 üncü işletme binasında eksiltmeye konmuştur.

Bu işe girmek isteyenlerin 142,50 lira muvakkat teminat vermeleri ve 2490 numaralı kanunun tayin ettiği ve sıklar ve kanunun 4 üncü maddesi mucibince işe girmeye manî kanunî bulunmadığına dair beyannameleri ile aynı gün ve saate kadar komisyon reisliğine müracaatları lazımdır.

Bu işe aid şartname Balikesirde 3 üncü işletme müdürlüğünde ve Yeniköy İstasyonunda parasız dağıtılmaktadır.

Balastın bulunduğu yer:	Kilometresi:	Cinsi:	Mikabı:	Metre bedeli:	Muhammen bedeli:
Yeniköy Cıvarı	258	268	Yarma ve ocaklardan kükü ile	2000	1900

4 - 1 - 31

Bandırma sulh hukuk hâkimliğinden:

Bandırma hazineci tarafından müddetaleyhler tahsil müfettişi İhsan Vehbi oğlu Zeki ve Hüseyin, Vehbi kızı Hacer ve oğlu Rasim velisi Zihni ve İstanbulda

Gaffar aleyhine açılan istirdad davasının yapılmakta olan muhakemesi sırasında; Müddetaleyhlerden ikametgâhi meçhul olan Hüseyin Vehbi oğlu Zekiye davetiye ilânen tebliğ olunmuş ve mahkemeye gelmediğinden giyap kararının da ilânen tebliğine karar verilmiş olduğundan temyiz bozma ka-

Balıkesir Emniyet Müdürlüğünden:

30 1 939 Gününde Halkın önünde bir kol saatini bulunarak Emniyet Müdürlüğüne teslim edilmiştir.

Sahibinin Müdüriyetine müracaat etmesi

zarına itiba olunduğundan bahisle kendisine tekrar ilânen giyap kararı tebliğine karar verildiğinden yevmi muhakeme olan 17 - 3 - 939 cuma günü saat 10 da Bandırma sulh hukuk mahkemesinde bulunması için işbu ilân giyap kararı makama kâim olmak üzere ilân olunur.